

Atkartojantieji praeitį privalo kontroliuoti istorijos mokymą.

Bene geseričių Galutinis tikslas

Kai iš pirmojo aksolotlių inkubatoriaus bene geseritėms gimė kūdikis gola, Abatė Darvi Odradė surengė ramią šventę savo privačiame valgomajame, viršutiniame Būstinės aukšte. Ką tik pradėjo brėkšti, likusios dvi tarybos narės – Tamalana ir Belonda – neatrodė patenkintos Abatės kvietimu, nors Odradė užsakė, kad pusryčius pagamintų jos asmeninė virėja.

– Ne kiekvienai moteriai tenka galimybė stebėti gimstantį savo tėvą, – pajuokavo Odradė, viešnioms pasiskundus, kad turi per daug darbų ir negali „švaistyti laiko tokioms kvailystėms“.

Tik senoji Tamalana žaismingai šyptelėjo.

Mėsingas Belondos veidas liko be išraiškos – šitaip ji dažnai išreikšdavo susierzinimą.

Ar gali būti, svarstė Odradė, kad Bela taip ir nenusikratė apmaudo dėl šios tokios Abatės supančios prabangos? Apartamentai aiškiai pabrėžė jos statusą, tačiau išskirtinumą visų pirma lėmė darbo pobūdis, o ne siekis demonstruoti pranašumą prieš kitas seseris. Štai nedideliame valgomajame galima kalbėtis su patarėjomis ir tuo pat metu pasistiprinti.

Belonda dairėsi į šalis, akivaizdžiai nekantraudama išeiti. Daug bevaisių pastangų įdėta bandant pralaužti jos šaltus, storus šarvus.

– Išties keistai jaučiausi laikydama tą kūdikį glėbyje ir mintydama: *Tai mano tėvas*, – tarstelėjo Odradė.

– Taip, girdėjau! – Belonda kalbėjo iš pilvo, griaudėjo kone baritonu, tartum sulig kiekvienu žodžiu justų, kad skrandis nevirškina maisto.

Tačiau ironiškas Odradės pajuokavimas jai pro ausis nepraslydo. Senasis bašaras Mailsas Tegas iš tikrųjų buvo Abatės tėvas. Odradė pati surinko ląsteles (iš panagių) naujam golai, vykdydama „potencialų planą“, virsiantį realybe, jei seserijai kada nors pavyktų atkurti tleilaksų inkubatorius. Tačiau Belonda verčiau leistųsi išvaroma iš bene geseričių tarpo negu pritartų tokioms pastaboms apie seserijai gyvybiškai svarbų inventorių.

– Manychiau, tokiu metu elgiatės nerimtai, – pareiškė Belonda. – Tos pamišėlės mus medžioja, siekia išnaikinti, o jūs norite švęsti!

Odradė stengėsi nekelti balso.

– Jeigu Garbiosios Motės mus aptiks dar nepasiruošusias, tai galbūt todėl, kad pasiduosime demoralizacijai.

Belonda žvilgsniu tyliai varstė Odradę, mesdamas skausmingą kaltinimą: *Tos moterys jau sunaikino šešiolika mūsų planetų!*

Odradė žinojo, kad tų pasaulių nedera laikyti bene geseričių nuosavybe. Po Badmečio ir Išsibarstymo sudaryta skysta planetas valdančių vyriausybių konfederacija smarkiai klio vėsi seserija: būtinomis jos teikiamomis paslaugomis bei patikimomis komunikacijos sistemomis. Tačiau senosios grupuotės tebegyveno: CHOAM, Kosminių kelionių gildija, tleilaksai, nedidukės Pasidalijusio Dievo sekėjų bendruomenės, netgi Žuviakalbių samdiniai ir dar įvairios pabiros grupelės. Pasidalijęs Dievas žmonijai paliko pasidalijusią imperiją, o iš Išsibarstymo užgriuvus siautėjančioms Garbiosioms Motėms, tos grupės staiga tapo nebereikšmingos. Daugumą senųjų sistemų išsaugojusios bene geseritės tapo natūraliu pirminiu taikiniu.

Belondos mintys retai nuklysdavo nuo Garbiųjų Močių keliamos grėsmės, Odradė įžvelgė tai kaip silpnybę. Kartais Abatė būdavo per žingsnį nuo sprendimo perleisti Belondos pareigas kam nors kitam, bet šiais laikais net bene geseritės susiskaldžiusios, o abejoti Belos organizaciniais gebėjimais nedrįstų niekas. Jos vadovaujami archyvai dirbo našiausiai per visą gyvavimo istoriją.

Belondai ir vėl pavyko netarus nė žodžio sutelkti jos dėmesį į medžiotojas, su laukiniu atkaklumu tykančias seserijos. Odradė šįryt tikėjosi ramiai pasidžiaugti nedidele sėkme, bet nuotaika subjuro.

Ji prisivertė galvoti apie naująjį golą. *Tegas!* Jeigu pavyks atkurti jo pirminę atmintį, seserija ir vėl turėtų visų laikų geriausią savo bašarą. Mentatą

bašarą! Karybos genijų, kurio talentas senojoje Imperijoje jau apaugo legendomis.

Bet gal netgi Tego nepakaks kovoje su moterimis, grįžusiomis iš Išsibarstymo?

O, visi esami Dievai, neleiskite, kad Garbiosios Motės mus surastų! Dar ne!

Tegas apėmė gausybę trikdančių nežinomųjų ir galimybių. Laikotarpį prieš jo žūtį Kopoje gaubė paslaptis. *Būdamas Gamu, jis padarė kažin ką, kas sukėlė nevaldomą Garbiųjų Močių įtūžį. Savižudiškas įsitvirtinimas Kopoje neturėjo sukelti tokios reakcijos.* Apie paskutiniąsias jo dienas Gamu prieš Kopus tragediją sklandė gandai, įvairiausios nuotrupos. *Jis gebėjo judėti žmogaus akiai nepavejamu greičiu! Ar tikrai? Prasiveržė dar vienas nenumatytas Atreidų genuose tūnojęs gebėjimas? Mutacija? O gal tai tik dar viena Tego legendos dalis? Seserijai reikėjo kuo greičiau rasti atsakymą.*

Akolitė atnešė visoms trims pusryčius, seserys valgė greitai, tarsi norėtų tuojau įveikti šį intarpą, mat laiką švaistyti itin pavojinga.

Netgi patarėjoms išėjus, Odradė juto užsilikusias neįgarsintas Belondos baimes.

Kartu su mano baimėmis.

Pakilusi nužingsniavo prie plataus lango, už kurio driekėsi žemi stogai, skiriantys vaismedžių sodų ir dirbamų laukų žiedą aplinkui Būstinę. Buvo vėlyvas pavasaris, jau mezgėsi vaisiai. *Atgimimas. Šiandien gimė naujas Tegas!* Vis dėlto ši mintis nepakylėjo. Paprastai vaizdas per langą Odradė atgaivindavo, tačiau ne šįryt.

Kokios mano tikrosios galios? Ką žinau tvirtai?

Abatės ištekčiai buvo gausūs: tvirta jos pavaldinių ištikimybė, kariuomenė, vadovaujama bašaro, kurį apmokė pats Tegas (šiuo metu jos vadas su gausiomis pajėgomis buvo išvykęs saugoti mokykla tapusios Lampadaso planetos), amatininkai, technikai, šnipai ir agentai, pabirę po senąją Imperiją, galybė darbininkų, besiviliančių, jog seserija apsaugos juos nuo Garbiųjų Močių, ir visos Šventosios Motinos, nešinos gyvybės aušrą siekiančia Kitų atmintimi.

Odradei nereikėjo apsimestinai didžiuotis, ji žinojo, kad gali pasigirti geriausiomis Šventosios Motinos savybėmis. Jeigu nuosavi prisiminimai nesuteikdavo reikiamos informacijos, čia pat buvo kitos atmintys,

padedančios užpildyti spragas. Ir dar mašinose saugomi duomenys, nors ji pripažino iš prigimties jais nepasitikinti.

Odradę aplankė pagunda pasikapstyti po kitų gyvenimus, kuriuos nešiojosi tartum antrinę atmintį, – po tuos gelminius sąmonės sluoksnius. Galbūt svetimose patirtyse pavyktų atrasti nuostabių kelių, išvesiančių iš šios keblios padėties. Bet tai pavojinga! Galėjo prisiminimuose praklaidžioti ištišas valandas, žavėdamasi žmogiškųjų variacijų gausa. Geriau lai Kitų atmintis lieka subalansuota, prieinama esant reikalui ar įsiterpia iškilus būtinybei. Sąmonė. Štai Odradės atramos taškas, neleidžiantis atitrūkti nuo realybės.

Pravertė keista, mentatiška Dankano Aidaho metafora:

Savęs suvokimas: atsigręžti į Visatoje keliaujančius veidrodžius, pakeliui renkančius naujus vaizdinius, begalines atspindžių grandines. Kas neribota, matoma kaip ribota, kaip sąmonės analogas, nešantis pajaustus begalybės fragmentus.

Dar niekada žodžiai nebuvo taip arti bežodės Odradės sąmonės. Aidahas tai vadino specializuotu sudėtingumu. „Mes surenkame, sukonstruojame ir reflektuojame tvarkos palaikymo sistemas.“

Taip, bene gesseritės vadovavosi prielaida, kad žmonės – evoliucijos suprojektuota gyvybė, turinti kurti tvarką.

O kaip toks požiūris padės kovoje su mus medžiojančiomis moterimis, nepripažįstančiomis tvarkos? Kokia čia evoliucijos atšaka? Ar evoliucija – tai tik kitas Dievo vardas?

Kitos seserys raukytūsi išgirdusios tokias „tuščias spekuliacijas“.

Vis dėlto Kitų atmintyje gali slypėti atsakymai.

Ooo, kokio pagunda!

Ak, kaip ji troško perkelti save iš apsiausties į praeitus gyvenimus, pajusti anuometinę jų tėkmę. Šiurpas krėtė nuo pavojaus, tykančio visai greta vilionės. Odradė jautė, kaip Kitų atmintis kaupiasi ties sąmonės pakraščiais. *Viskas buvo taip! Ne! Iš tikrųjų taip!* Kokios jos godžios. Reikėjo atsargiai rinktis, išjudinant atskirus praeities atspindžius. Argi ne tokia sąmonės paskirtis, buvimo gyvam esmė?

Atsirink iš praeities, susiek su dabartimi – perprask pasekmes.

Šitaip bene gesseritės traktavo istoriją, jų gyvenimuose ataidėjo iš senovės atkeliavę Santajanos žodžiai: „*Neprisimenantys praeities yra pasmerkti ją atkartoti.*“

Patys Būstinės pastatai, galingiausia bene geseričių struktūra, atspindėjo šį požiūrį, kad ir kur pasisuktum. Dominuojantis principas – naudinga forma. Seserijos centre buvo mažai vietos nefunkcionuojantiems, vien dėl nostalgijos saugomiems elementams. Nereikėjo archeologijų – Šventosios Motinos pačios ikūnijos istoriją.

Pamažu (gerokai lėčiau negu paprastai) vaizdas per aukštai iškilusį langą nuramino. Odradės akys matė bene geseričių tvarką.

Tačiau Garbiosios Motės galėjo tą tvarką akimirksniu sunaikinti. Dabar seserijos padėtis buvo daug blogesnė negu valdant Tironui. Tekdavo priimti nemažai pasibjaurėtinų sprendimų. Darbo kambarys nebeatrodė toks malonus dėl jame įvykusių dalykų.

Nurašyti bene geseričių tvirtovę Palmoje?

Štai toks pasiūlymas laukė ant stalo gulincioje rytinėje Belondos ataskaitoje. Odradė pridėjo patvirtinimą.

„Taip.“

Nurašykime, nes tą tvirtovę netrukus užpuls Garbiosios Motės, o mes negalime šios planetos nei apginti, nei evakuoti.

Tūkstantį šimtą Šventųjų Motinų ir tik Lemtys žino, kiek akoličių, kandidačių ir kitų seserijos narių pražudė vienas žodis. O dar visos „eilinės gyvybės“ bene geseričių šešėlyje.

Tokių sprendimų keliama įtampa Odradei užkrovė kitokį nuovargį. Sielos nuovargį? Ar sielos apskritai esama? Abatė jautė gilų išsekimą ten, kur nepasiekė sąmonė. Nuvalgusi, o, kokia ji nuvalgusi.

Netgi Belonda akivaizdžiai juto šią naštą, o juk pagyvėdavo smurto sukuryje. Atrodė, tik Tamalanos neveikia joks nuovargis, bet Odradė įžvelgė tiesą. Tamalana pasiekė aukščiausiosios stebėtojos amžių, laukiantį visų seserų, jei nugyvena užtektinai metų. Tuomet lieka tik stebėti ir spręsti, visa kita tampa nebesvarbu. Dauguma pastebėjimų ir sprendimų likdavo neįgarsinti, nebent šmėkstelėdavo nežymiose grimasose, veido raukšlėse. Tamalana jau retai prašnekdavo, taip retai, kad pastabos skambėjo kone absurdiškai:

- Nupirkite daugiau aklalavių.
- Praneškite Šianai.
- Peržvelkite Aidaho archyvus.
- Klauskite Murbelos.

Kartais Tamalana vien niurzgėdavo, tartum baimintųsi žodžiais išsi-
duoti.

O medžiotojos nepaliaujamai bastėsi po Visatą, kiekviename užkabo-
ryje ieškodamos bent menkiausios užuominos, kur rasti Kapitulos Namus.

Slapčiausiose mintyse Odradė vaizdavosi Garbiųjų Močių aklalavius
tartum piratų laivus begalinėse jūrose tarp žvaigždžių. Šie laivai nekėlė
juodos vėliavos su kaukole ir sukryžiuotais kaulais, bet ta vėliava vis vien
juose buvo. Ir nė krislo romantikos. *Žudykit, grobkit! Susikraukit turtus iš
svetimo kraujo. Išsiurbkit visą energiją ir žudikiškus aklalavius statykit ant
krauju suteptų kelių.*

Ir jos nematė, kad besilaikydamos šios krypties galiausiai paskęs savo
raudoname tepale.

*Tame žmonijos patirtame Išsibarstyme, iš kurio kilo Garbiosios Motės,
veikiausiai esama perpykusių žmonių, kvėpuojančių tik viena mintimi: pri-
čiupkit juos!*

Visata, kurioje leista laisvai sklandyti tokioms idėjoms, – pavojinga.
Geros civilizacijos pasirūpina, kad tos mintys nesustiprėtų, net neužgim-
tų. O jeigu atsitiktinai ar netyčia iškiltų, reikia kuo greičiau užgniaužti, mat
jos dažnai pritraukia mases.

Odradė negalėjo patikėti, kad Garbiosios Motės šito nesupranta arba
supranta, bet nekreipia dėmesio.

– Isterikės iki kaulų smegenų, – taip jas vadino Tamalana.

– Ksenofobės, – paprieštarudavo Belonda, visuomet pataisanti, tar-
tum valdydama archyvus perprastų realybę geriau už kitus.

Odradė manė, kad jos abi teisios. Garbiosios Motės elgėsi isteriškai.
Visi *svetimi* buvo priešai. Iš pažiūros, jos pasitikėjo tik vyrais, kuriuos pa-
versdavo seksualiniais vergais, bet tik iki tam tikros ribos. Pasak Murbelos
(*vienintelė į nelaisvę paimtos Garbiosios Motės*), jos nuolat tikrina, ar ver-
gystės pančiai neatsipalaidavo.

„Kartais jos pašalina žmones vien iš nuoskaudos, norėdamos parodyti
pavyzdį kitiems“, – aiškino Murbela, ir jos žodžiai neišvengiamai kėlė klau-
simą: *Ar mes taip pat verčiamos pavyzdžiu?* „Žiūrėkit! Štai kas nutinka tiems,
kurie mums priešinasi!“

Sykį Murbela pasakė:

– Jūs jas suerzinote. Jos nenurims, kol jūsų nesunaikins.

Pražūtis svetimiems!

Vienintelis tikslas. *Jų silpnybė, jeigu tinkamai tuo pasinaudosime, – svarstė Odradė.*

Ksenofobija, priveda iki absurdiško kraštutinumo?

Visai gali būti.

Odradė trenkė kumščiu per darbo stalą, suprasdama, kad ši poelgi pastebės ir užfiksuos seserys, nuolat stebinčios jos elgesį. Tuomet prakalbo visur esančioms ryšakėms ir už jų įsitaisiusioms seserims sargėms.

– Nesėdėsime ir nelauksime gynybiniuose anklavuose! Išpampome kaip Belonda (tegul, tegul pasinervina!), manome sukūrusios neliečiamą bendruomenę, amžinas struktūras.

Odradė nužvelgė pažįstamą kambarį.

– Ši vieta yra viena mūsų silpnybių!

Ji atsisėdo prie stalo, galvodama (kas būtų galėjęs pamanyti) apie architektūrą ir bendruomenių planus. Šiaip ar taip, turi tokią teisę!

Seserijos bendruomenės retai plėsdavosi savaime. Netgi senas struktūras, pavyzdžiui, senąją Harkonenu tvirtovę Gamu, bene geseritės perimdavo nešinos rekonstrukcijų planais. Reikia pneumatinių tunelių mažoms siuntoms ir pranešimams perduoti. Šviesialinijų ir kietųjų spindulių projektorių užšifruotiems žodžiams. Seserys laikė save saugių ryšių meistrėmis. Svarbesnes žinutes perduodavo gyvos pasiuntinės, akolitės ir Šventosios Motinos, pasiryžusios verčiau susinaikinti nei išduoti savo vadoves.

Odradė gebėjo įsivaizduoti visa tai anapus savo lango, anapus šios planetos: savo tinklą, nuostabiai sutvarkytą, visi puikiai atlieka savo pareigas, kiekviena bene geseritė yra kitų tęsinys. Pamatinis seserijos išgyvenimo akmuo – nepajudinama lojalumo šerdis. Pasitaikydavo išklystančiųjų iš kelio – kai kurie atvejai buvo tiesiog neįtikėtini, pavyzdžiui, Tirono močiutė ledi Džesika, – tačiau nė viena nenuklysdavo per toli. Dauguma nesėkmių buvo laikinos.

Visa tai yra bene geseričių struktūra. Silpnybė.

Giliai viduje Odradė pripažino sutinkanti su Belondos nuogaštavimais. *Bet, velniai griebtu, neleisiu tokiems dalykams išsunkti mūsų gyvenimo džiaugsmo!* Būtent tokio pokyčio ir trokšta siautėjančios Garbiosios Motės.

– Medžiotojos siekia mūsų galios, – Odradė vėl kreipėsi į lubose įmontuotas ryšakes.

Kaip senoviniai laukiniai, valgydavę priešų širdis. Ką gi... Kaip reikiant jas pamaitinsime! O kai susipras, kad nepajėgia mūsų patiekalo suvirškinti, bus per vėlu!

Seserija ne itin mėgo skambius įspėjimus, nebent ankstyvuose pamokymuose akolitėms ir kandidatėms, bet Odradė turėjo savo asmeninių posakių: *Kažkas turi suarti laukus*. Abatė nusišypsojo pati sau ir su naujomis jėgomis palinko prie darbo. Šis kambarys, ši seserija yra jos sodas, kuriame reikia išravėti piktžoles ir pasėti sėklas. *Ir patręšti. Privalu nepamiršti trąšų.*